

Drużyny 11 i 12 kl. wykazały dobre wiadomości podczas konkursu historycznego. (zakończenie ze str.3)

Zadanie dla klas 1-4.

Proszę ułożyć 4 zdania z rozsypanki wyrazowej:

1. urodził się, dzieciństwo, R. Traugutt, spędził, we wsi, Szostaków, Biała, we wsi.
2. ukończył, w armii rosyjskiej, zabiegał o przyjęcie na studia inżynierskie, i zdecydował się na służbę, ale jego plany, Gimnazjum, nie powiodły się, ze specjalnym wyróżnieniem, w Swistoczy, i przez 2 lata.
3. w wojskowej uczelni, z Anną Pikiel, został, ożenił się, a w 1859 roku, W 1852 roku, wykładowcą.
4. R. Traugutt, Cytadeli, został stracony, został dyktatorem powstania, w Warszawie, na stokach Cytadeli, nie uratowały powstania, w 1863 roku, ale jego wysiłki, i 5 sierpnia 1864 roku.

Pierwszy, kto prawidłowo ułoży zdania, otrzyma nagrodę.

Odpowiedzi prosimy oddawać dla naucz. historii, H. Pawłowicz.

UWAGA! Podsumowanie konkursów i wręczenie nagród w naszej szkole odbędzie się w IV dekadzie marca.

Zespół redakcyjny:

Agata Sadowska, Robert Wojczan, Jolanta Mażulyte, Ilona Jacencziuntė, Rajmund Pawłowicz

Zdjęcia:

A.Sadowska, R. Pawłowicz, I. Inanowa

Opiekunowie:

Nauczyciele: H. Pawłowicz, W. Brodowska.

ITAKA

GAZETKA SZKOLNA
PODBRZESKA SZKOŁA ŚREDNIA IM. ŚW. STANISŁAWA KOSTKI

MARZEC 2013

NR. 7 (21)

CENA 1 LT

2013 ROK - ROKIEM POWSTANIA STYCZNIOWEGO

BRUNON BIELAWSKI

„Gdym na ciężkie krwawe boje
Iść przed laty miał,
Tom żegnając dziewczę moje,
Czarnym krzyżyk dał.

„Rankiem modląc się do Boga,
Za mnie pacierz zmów,
A choć ostre miecze wroga,
Wrócę z boju znów!”

W numerze:

Str. 1 – 150 rocznica powstania styczniowego

Str. 2 – Wspomnienia z wycieczki do Wilna

Str. 3 – Migawki z wystawy i konkursu historycznego

Str. 4 – Wspomnienia z wycieczki do Podbrzezia w rej. kiejdańskim

Str. 5 – Migawki z wycieczki do Podbrzezia w rej. kiejdańskim

Str. 6, 7 – Powstanie Styczniowe oczyma naszych uczniów

Str. 8 – Kącik ciekawych ludzi. Wywiad z harcerką Agatą

Str.9 – Śladami Powstania Styczniowego na Litwie. Migawki z wyprawy harcerskiej.

Str.10 – Z poezją za pan brat - nasz mały kącik poetycki

Str.11 – **Krzyżówka z nagrodami dla starszych**

Str.12 – **Krzyżówka z nagrodami dla najmłodszych**

Zamiast teorii- praktyka

Wycieczka do stolicy

5 marca uczniowie naszej szkoły udali się na wycieczkę do Wilna. To była jedna z pierwszych naszych podróży wiosennych. Zwiedziliśmy między innymi Katedrę, Muzeum Pieniądza, gdzie każdy mógł nie tylko zobaczyć różnorodną walutę, ale i sam spróbować wybić monetę. W muzeum chętni rozwiązywali testy, mogli powążyć się na cudownych wagach, które każdy kilogram zamieniają na wartość pieniężną. Oprócz tego mogliśmy „odbyć” rozmowę telefoniczną z dyrektorem Centralnego Banku Litewskiego. Zwiedziliśmy również Uniwersytet Wileński wraz z kościołem świętych Janów oraz obserwatorium.

Na zakończenie wycieczki weszliśmy do Muzeum Sztuki Użytkowej, gdzie mogliśmy oglądać wystawę Grodgera, poświęconą Powstaniu Styczniowemu. Niemało już wiemy o tym zrywie narodowo- patriotycznym, gdyż chętnie braliśmy udział w konkursie na najlepszą pracę pisemną o powstaniu 1863-64 roku, jednak byliśmy pod wrażeniem. Zobaczyliśmy obrazy, ukazujące wydarzenia sprzed 150 laty, niektóre momenty z życia oraz sylwetki powstańców i ich dowódców.

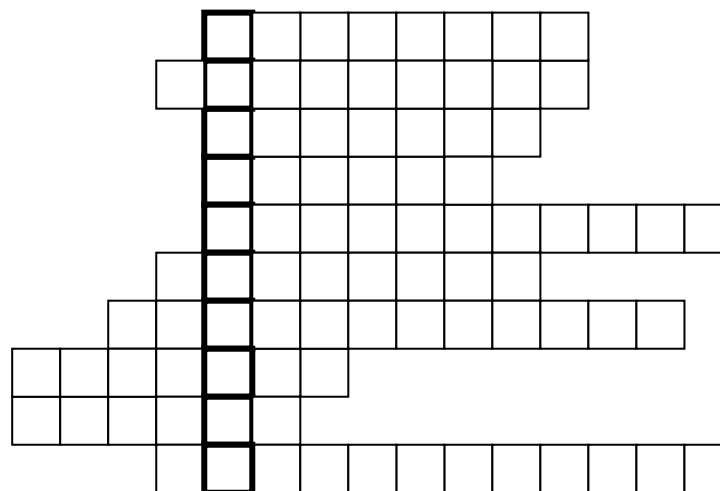
Wycieczka była udana, a i pogoda również dopisała. Dziękujemy organizatorom tej wycieczki.

Robert Wojczan, 11 kl.

KRZYŻÓWKA

Rozwiąż krzyżówkę. Odczytaj hasło i zapisz je pod krzyżówką.

1. Człowiek gotowy poświęcić swoje życie dla dobra ojczyzny.
2. Zbrojne wystąpienie Polaków przeciwko zaborcy.
3. Inaczej przywódca oddziału wojskowego.
4. Pobór do wojska rosyjskiego w styczniu 1863 roku.
5. Proces narzucania siłą języka, tradycji, kultury i religii rosyjskiej.
6. Stronnictwo patriotyczne przed powstaniem styczniowym, na czele z Jarosławem Dąbrowskim.
7. Walczył w powstaniu listopadowym, styczniowym i w Wiośnie Ludów na ziemiach pruskich.
8. Miesiąc, w którym wybuchło powstanie 1863 r.
9. Wychowywała małego Romualda po śmierci jego matki.
10. Proces narzucania siłą języka, tradycji, kultury i religii niemieckiej.

HASŁO:.....

Ułożył Rajmund Pawłowicz 9 kl.

Pierwszy, kto prawidłowo ułoży z oznaczonych gwiazdkami w kratkach liter hasło, otrzyma nagrodę.

„Z POEZJĄ ZA PAN BRAT - NASZ MAŁY KĄCIK POETYCKI”

Pokój

Gdyby na świecie zapanował pokój,
W sercach wszystkich ludzi byłby spokój...
Lecz teraz świat jest całkiem zepsuty
I jakby cały zimnym, szarym metalem okuty.

Trochę miłości, trochę czułości,
I cały świat byłby pełen miłości.
A w sercach nie brakło wszelkiej radości,
Ani kropelki szczeroci czy sumiennoci.

Więc dość tej złości! Dajcie drogę miłości!
Niech słońce świeci w duszy każdego,
Czas, by zapanował pokój,
Czas, by świat ogarnął spokój!

Tomasz Tomaszewski, 12 kl.

Kochana moja Litwo,
Najdroższy kraju nasz!
Przepiękne Twoje lasy,
Szumiące wokół nas.

Śpiew ptaków, promień słońca,
Wiosenny lipy pąk...
Ja nigdy nie zapomnę
Tych pięknych swoich stron.

Diana Gasińska, 12 kl.

„W IMIĘ BOGA ZA NASZĄ I WASZĄ WOLNOŚĆ”

Uczniowie klas 9 i 11 uczestniczyli w konkursie na najlepszą pracę pisemną o Powstaniu Styczniowym. Później te prace eksponowane były na wystawie prac uczniowskich pt. „W imię Boga za naszą i waszą wolność”, która trwała w naszej szkole od 6 do 15 marca. Oprócz wypracowań oglądać można było portrety dyktatorów powstania, które narysowali uczniowie klasy 9. Obok portretów znalazły się też wykonane przez 7 klasę mapki, na których oznaczone były miejsca potyczek powstańców z Moskalami na Litwie.

Wystawa była wspaniała, a najważniejsze, że wszystkie prace wykonane były przez uczniów. Każdy zobaczył albo swoje nazwisko, albo nazwisko swojego kolegi. Dziękujemy uczestnikom i organizatorom wystawy.

Ilona Jacewicziutė, 11 kl.

Czy tylko praktyka? Lubimy też teorię...

W piątek, 8 marca tego roku, w Podbrzeskiej Szkole Średniej im. św. Stanisława Kostki odbyła się wiktoryna historyczna: „Co wiemy o Powstaniu Styczniowym?”. W tym konkursie wiedzy udział wzięły dwie drużyny: uczniowie klas 11 i 12. Każda z drużyn liczyła po 4 osoby, którym przewodniczył kapitan.

Drużyny miały przed sobą niełatwe zadanie, należało popisać się swoją wiedzą o dawnych wydarzeniach sprzed 150 lat. Najpierw uczniowie otrzymali zadanie na rozgrzewkę. Był to portret rozpoznawczy. Następnie na podstawie zdjęć musieli nazwać dyktatorów Powstania Styczniowego. Innym, nie mniej ciekawym zadaniem była mapka, z której należało wyciągnąć kilka wniosków. Na zakończenie uczniowie otrzymali karykaturę. To ostatnie zadanie pozwoliło podsumować wyniki i zliczyć punkty. Okazało się, że z przewagą o jeden punkt zwyciężyła 11 klasa. Później ten jeden punkt dla drużyny 12 klasy zdobył ich kolega z sali, Robert Taraszkievicz.

A więc, zwyciężyła przyjaźń, chociaż nagrodę w postaci dużej czekolady „Pergalė” otrzymała drużyna klasy 11.

Ilona Jacewicziutė, 11 kl.

(zdjęcia na str. 12)

-3-

A jak tam w Podbrzeziu nad Laudą...

7 marca tego roku dzięki staraniom dyrekcji naszej szkoły mieliśmy możliwość zwiedzić Podbrzezie... Ale nie nasze, tylko to dalekie, które znajduje się w rejonie kiejdańskim nad rzeką Laudą. Z niecierpliwością czekaliśmy na wyjazd. Wreszcie nadszedł ten dzień. Pogoda nam dopisała, był słoneczny wiosenny poranek.

Gdy przyjechaliśmy na miejsce, najpierw zwiedziliśmy kościół pod wezwaniem Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny. Mogliśmy podziwiać piękno tej świątyni, bo nigdzie dotychczas nie widzieliśmy czegoś podobnego. Praktycznie wszystko tam jest zrobione z drewna, a nawet i ołtarz. Ojciec Stanisław, który przez wiele lat pracował w tej parafii, był nadzwyczajnym człowiekiem. Dzięki jego staraniom w jednym z budynków, należącym do kościoła, urządzono muzeum lichtarzy, odzieży i naczyń liturgicznych. Byliśmy zachwyceni, ponieważ wszystkie te rzeczy były zrobione ręcznie.

Potem zwiedziliśmy plebanię, gdzie mieszkał ojciec Stanisław. Byliśmy w jego celi, siedzieliśmy przy drewnianym stole.

Następnie odwiedziliśmy jedyne na Litwie Muzeum Powstania Styczniowego, działające przy kościele. Jest tu także krzyż, postawiony ku pamięci ks. Antoniego Mackiewicza, który był jednym z przywódców powstania. W parku przy pałacu usypano kopiec ku czci powstańców.

W muzeum dowiedzieliśmy się wiele ciekawostek, dotyczących wydarzeń sprzed 150 laty, zobaczyliśmy wystawę lamp naftowych, a co było najbardziej interesujące, spróbowaliśmy sami pisać piórem tekst „graždanki”.

Wycieczka była udana. Wróciliśmy do domu zmęczeni, ale zadowoleni i szczęśliwi.

Serdecznie dziękujemy organizatorom za tak wspaniały wyjazd. Z niecierpliwością czekamy na następną propozycję podróży.

Jolanta Mażulytė, 11 kl.

-4-

-Co znaczy dla Ciebie udział w obchodach 150 rocznicy Powstania Styczniowego?

-Muszę się przyznać, że już nie pierwszy raz uczestniczę w obchodach tego wydarzenia. Od lat harcerze w styczniu miesiącu pragną uczcić te ślady, które w dniu dzisiejszym przemawiają nam w krzyżach, mogiłach, tablicach pamiątkowych, w miejscach bitew oraz w opowiadaniach ludzi o bohaterskich czynach powstańców. Co roku są zwiedzane coraz to nowe miejsca upamiętniające powstanie: Puszcza Rudnicka, Glinciszki, Giedrojcie, Dubicze.. Ta wartościowa historia uczy nas miłości do Ojczyzny. Te mogiły, krzyże przemawiają do nas, abyśmy pamiętali, za co nasi przodkowie oddawali życie...

-Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiał R. Pawłowicz

Śladami Powstania Styczniowego na Litwie

Wiele cmentarzy powstańców znajduje się w potężnych lasach litewskich...

Podbrzezie nad Laudą, gdzie znajduje się jedyne na Litwie Muzeum Powstania 1863-64r

Aura zimowa sprzyja odtworzeniu wizji dawnych bitew z Moskalami.

Składamy znicze w miejscu, gdzie niegdyś było obozowisko powstańców.

-9-

Wywiad z dh. drużynową pwd. pr. Agatą Sadowską węd. pr.

-Agato, jak długo jesteś harcerką?

-Moja przygoda harcerska rozpoczęła się 6 lat temu...Od wczesnego dzieciństwa widywałam starszą siostrę w harcerskim mundurze, słuchałam jej opowieści o przygodach, a także ciekawych historii z rajdów, biwaków, obozów. Podziwiałam ją. Pragnęłam także wstąpić w szare szeregi...i wstąpiłam...Nie pamiętam już nawet dnia, w którym postanowiłam zostać harcerką – od zawsze czułam się Polką, patriotką, ciekawi mnie wielka historia mojego narodu i dlatego nie wstydę się teraz nosić szarego, skromnego munduru harcerskiego, gdyż wraz z nim, jeszcze w 2008 roku, przyjąłm obowiązek pamiętania, przede wszystkim o tym, kim właściwie jestem.

-Jakie są początki twego harcerstwa?

-Dziś mam za sobą już trochę doświadczenia harcerskiego. Od 3 lat prowadzę drużynę harcerek. Pełna nazwa drużyny brzmi: 18 Podbrzeska Drużyna Harcerek „Czerwone Maki” im. Bohaterów Monte Cassino (czyli znów odnosimy się do ważnych wydarzeń z przeszłości Ojczyzny). W dwu szkołach, w Podbrzeziu i w Wesolówce, mam 17 druhenek, które bardzo chętnie i aktywnie uczestniczą w życiu drużyny oraz Hufca (drużyna należy do Wileńskiego Hufca Maryi im. Pani Ostrobramskiej). Poza obowiązkami drużynowej pełnię też funkcję kwatermistrzyni WHM. W tym czasie zdobywam stopień przewodniczki/wędrowniczki (stopnie harcerskie – to są swoiste plany samokształcenia, co pomaga m. in. szybciej wydorosnąć).

-Co znaczy być harcerzem?

-Dzięki „praktyce” harcerskiej w moim wieku (16 lat) potrafię zdobyć, wykonać i zobaczyć wiele rzeczy. Organizowałam już kilka biwaków dla kilkudziesięciu osób, więc wiem, co to znaczy organizowanie imprezy – bywa różnie: czasem brakuje sił, energii i chęci... Harcerz jednak ma to w sobie, że pragnie odkrywać i wszelkie trudności z pomocą przyjaciół w mundurach pokonać potrafi. Zawsze jest motywacja ze strony przyjaciół i starszyny, dlatego w końcu wszystko się udaje. Przyznam, że niekiedy z wyjazdu wracam zmęczona,...ale jakże szczęśliwa! Nie ma to jak harcerski obóz letni nad jeziorem, z dala od cywilizacji, na łonie przyrody, a tu jeszcze ognisko i gitara pod gwiazdzistym niebem... Albo też rajd rowerowy, kajaki, biwaki, zimowiska i bardzo wiele różnych imprez. Wszystkiego tego skosztowałam i wiem, jakie to jest smaczne! (cd. na str. 9)

Migawki z wycieczki do Podbrzezia w rej. kiejdańskim

Powstanie styczniowe oczyma naszych uczniów

Długie lata walki narodu i jego zmagani z wrogiem świadczą o ogromnej miłości do Ojczyzny oraz wartościach patriotycznych, aktualnych również dla nas. Bez wątplenia i dzisiaj możemy podziwiać naszych przodków, ich wierność wybranym ideałom, umiłowanie wolności, a także wewnętrzną niezależność. (...) Powstanie Styczniowe poniosło klęskę, lecz czyny tych ludzi pozostały w pamięci do dziś. Po powstaniu trzeba było przejść jeszcze długą drogę do wolności, ale krok po kroku, te dążenia zostały urzeczywistnione. (...) **Rafał Radzewicz, 11 kl.**

Aby odtworzyć „mapę Powstania Styczniowego na Litwie”, warto zwiedzić Litwę Środkową. Zwłaszcza w styczniu, aby przenieść się w odległe nam już czasy i na własne oczy ujrzeć uciszone lasy, tonące w śniegach i pojawiające się słoneczko nad krainami Żmudzi, nad pięknymi sienkiewiczowskimi zaściankami, zagajnikami, wioskami i rzeczkami. Aura zimowa sprzyja odtworzeniu wizji dawnych bitew z Moskalami. (...) **Agata Sadowska, 11 kl.**

Klęska powstania wcale nie jest dowodem błędności idei walki narodowowyzwoleńczej. Podczas powstania styczniowego zatarty się różnice między warstwami społecznymi, wszyscy stali się równi. Te wydarzenia sprzed 150 lat przyszłym pokoleniom przypominają o najważniejszych wartościach życiowych takich jak praca, miłość i równość ludzi. (...) **Jolanta Matulyté, 11 kl.**

Autor porównuje los powstańców, wyruszających do walki, do życia gladiatorów. Chce w ten sposób podkreślić, jak tragiczne było ich przeznaczenie i nikłe szanse na szczęśliwy powrót. Jednak w wierszu możemy dostrzec romantyczną wiarę w słuszność ich decyzji. Uczestnikom powstania pozostaje nadzieja na odzyskanie niepodległości, na lepszą przyszłość, jeśli nie dla nich, to dla młodego pokolenia. Ta myśl dodaje im sił w nierównej walce o swoje ideały. (...) **Hona Jacewicziuté, 11 kl.**

W okresie żałoby narodowej, po upadku Powstania Styczniowego, w drugiej połowie XIX wieku noszono także metalowe krzyżyki i brosze w formie krzyżów, gdzie łączono emblematy narodowe i religijne. Na krzyżach jednak zamiast pasyjki umieszczano orła polskiego w koronie, a na ramionach grawerowano napisy patriotyczne: „Boże, zbaw Polskę!” (...) **Małgorzata Siemaszko, 11 kl.**

(cd. na str. 7)

W Powstaniu Styczniowym wielu ludzi oddało za ojczyznę wszystko, nawet to, co mieli najdroższego - życie. Dla dobra ojczyzny przekroczyli granice swoich możliwości. To dzięki nim teraz Polska jest wolnym, niepodległym i suwerennym państwem. To dzięki nim Litwa również odzyskała swą niepodległość. (...) **Robert Wojczan, 11 kl.**

(...) Minęło już 150 lat po powstaniu, ale my dotychczas pamiętamy o tych, którzy oddali swe życie za naszą wolność i za możliwość kształcenia się w języku ojczystym. Ceniśmy swą przeszłość, bo tak dużo ma do powiedzenia! **Arnold Zawadski, 9kl.**

Wiść o powstaniu rozeszła się szybko do najgłębszych zakątków Litwy. Naród nie był należycie uzbrojony. Ich bronią były kosy, widły i oszczepki. Mimo to gotowi byli stawiać czoło żaborcy. Serca pragnęły wolności, uczucie patriotyzmu pobudzało umysły do powstania. Ludzie pragnęli wolności! (...) **Beata Markowska, 9kl.**

Powstańcy do tej pory zostali w naszej pamięci i w naszych sercach. Gdyby nie oni, może Polska i Litwa na zawsze zniknęłyby z mapy świata.

Powstanie, walka o wolność ojczyzny i poświęcenie się - to był największy przejaw patriotyzmu. Dzięki tym ludziom żyjemy w wolnym kraju. Ale jak dziś dbamy o naszą wolność? Czy w naszych sercach zostało jeszcze choć trochę patriotyzmu?

Dzisiaj patriotyzm i świadomość narodowa dają nam tożsamość, chronią przed zatraceniem się w anonimowym tłumie. **Aneta Grudzińska, 9kl.**

Wśród powstańców było sporo zawodowych wojskowych, ale większa część to chłopcy od 15 roku życia - nasi rówieśnicy. Większość z nich nie jest znana. Polegli w walce o wielką sprawę, wszyscy są bohaterami, ale większości nie znamy nawet nazwisk.

Jestem pod wrażeniem czynu, którego dokonali powstańcy w 1863 r. Nadstawili czoła i przez półtora roku stawiali opór wielotysięcznej, wyszkolonej, posiadającej doświadczonych dowódców armii Imperium Rosyjskiego... Szaleńcy! I wszystko „tylko” dlatego, abyśmy mieli wolność i niezależność osobistą i w pełni mogliśmy korzystać z języka, kultury, religii i obyczajów naszych przodków. Część i chwała poległym! **Rajmund Pawłowicz, 9kl.**

Moim zdaniem, poniesione ofiary w powstaniu nie były daremne, ponieważ sławna przeszłość naszego narodu pomaga nam nie utracić świadomości, kim jesteśmy, o co mamy walczyć, aby nadal pozostawać Polakami. **Wirginia Sokołowska, 9kl.**